

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie chojnickim w I półroczu 2013 r.

Raport opracowany przez:

Powiatowy Urząd Pracy w Chojnicach

CHOJNICE 2013

SPIS TREŚCI

1. Wstęp	3
2. Analiza bezrobocia według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy i według zawodów (grup zawodów)	5
2.1 Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy - stan na dzień 30.06.2013 r.	5
2.2 Bezrobotni według zawodów w końcu I półrocza 2013 roku	6
3. Analiza napływu bezrobocia w I półroczu 2013 roku	7
3.1 Napływ bezrobotnych w I półroczu 2013 r. wg rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy	7
3.2 Napływ osób bezrobotnych w I półroczu 2013 roku według zawodów (grup zawodów)	9
3.2.1 Napływ - bezrobotni ogółem	9
3.2.2 Napływ - bezrobotne kobiety	11
3.2.3 Napływ - bezrobotni do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki	13
4. Analiza wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej wg zawodów (grup zawodów) 15	15
4.1 Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej zgłoszone w I półroczu 2013 roku wg rodzaju działalności	16
4.2 Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej zgłoszone w I półroczu 2013 roku wg grup zawodów i zawodów	17
5. Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych	21
5.1 Zawody nadwyżkowe	22
5.2 Zawody deficytowe	23
5.3 Zawody zrównoważone	25
5.4 Wskaźnik bezrobocia długotrwałego	26
5.5 Wskaźnik szansy uzyskania oferty	28
5. Wnioski	30
SPIS WYKRESÓW	32
SPIS TABEL	32

1. Wstęp

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych to jedna z podstawowych metod obserwacji i analizy rynku pracy. Analiza porównawcza ofert pracy i bezrobotnych wg zawodów pozwala wyłonić zawody nadwyżkowe i deficytowe wśród zarejestrowanych bezrobotnych, co może stanowić sygnał dla osób stojących progu wyboru przyszłego zawodu, jak również pozwoli na zaplanowanie odpowiednich kierunków szkolenia bezrobotnych pozostających w ewidencji tutejszego urzędu. Raport pozwoli na określenie kierunków i natężenia zmian zachodzących w strukturze zawodowo-kwalifikacyjnej na lokalnym rynku pracy i ułatwi stworzenie bazy informacyjnej dla opracowania przyszłych struktur zawodowo-kwalifikacyjnych w układzie lokalnym.

Podstawą opracowania rankingu są zalecenia metodyczne do prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych Departamentu Rynku Pracy. Raport opracowany został na podstawie danych ze sprawozdań MPIP-01 Załącznik 2 – „Bezrobotni wg rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz oferty pracy, stan na koniec czerwca 2013 roku” a także Załącznik 3 – „Bezrobotni oraz oferty pracy wg zawodów i specjalności, stan na koniec czerwca 2013 roku”, sporządzonych przez Powiatowy Urząd Pracy w Chojnicach.

Monitoring dotyczy grup zawodowych, grup elementarnych oraz zawodów i specjalności określonych w „Klasyfikacji zawodów i specjalności”, wprowadzonej do stosowania Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2010 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy oraz zakresu jej stosowania. Uwzględniony został poziom i struktura bezrobotnych oraz zgłaszanych ofert pracy według Polskiej Klasyfikacji Działalności, która obowiązuje na mocy Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 r. w sprawie Polskiej Klasyfikacji Działalności (opublikowanego w Dz. U. Nr 251, poz. 1885 w dniu 31 grudnia 2007 r.).

Analizę diagnostyczną przeprowadzono przy wykorzystaniu ilościowych parametrów opisujących napływ ofert pracy wg zawodów oraz napływ bezrobotnych w analogicznych kategoriach zawodowych w I połowie 2013 roku.

Ponadto wykorzystano mierniki, tj.:

- **Średnia miesięczna nadwyżka (deficyt) podaży siły roboczej** w danym zawodzie – oznacza różnicę między średnią miesięczną liczbą zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie w danym roku, a średnią miesięczną liczbą zgłoszonych ofert pracy w danym zawodzie w danym roku;
- **Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów** – oznacza iloraz średniej miesięcznej liczby zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie w danym roku i średniej miesięcznej liczby zgłoszonych ofert pracy w określonym zawodzie w danym roku;

Przyjęto, że zawody o wskaźniku mniejszym od 0,9 to **zawody nadwyżkowe**, o wskaźniku większym lub równym 0,9 i mniejszym lub równym 1,1 to **zawody zrównoważone** (wykazujące równowagę na rynku pracy), natomiast o wskaźniku większym niż 1,1 to **zawody deficytowe**.

- **Wskaźnik szansy uzyskania oferty w danym zawodzie** – oznacza iloraz średniej miesięcznej liczby ofert pracy w danym zawodzie w danym roku, będącej w dyspozycji powiatowego urzędu pracy i średniego miesięcznego poziomu rejestrowanego bezrobocia w określonym zawodzie w danym roku.
- **Wskaźnik długotrwałego bezrobocia w zawodzie** – oznacza iloraz liczby zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie, pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy, wg stanu w końcu danego roku i liczby zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie wg stanu w końcu danego roku, w ujęciu procentowym.
- **Klasyfikacja zawodów i specjalności** została wprowadzona na podstawie Rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 27 kwietnia 2010 roku i służy ona ujednoczeniu nazewnictwa zawodów i specjalności występujących w gospodarce i na rynku pracy oraz racjonalnemu planowaniu obsługi rynku pracy i określaniu jego struktury zawodowej. Struktura klasyfikacji jest wynikiem grupowania zawodów na podstawie podobieństwa kwalifikacji zawodowych wymaganych dla realizacji zadań danego zawodu (specjalności), z uwzględnieniem dwóch aspektów kwalifikacji, tj. ich poziomu i specjalizacji. Wymienione kryteria posłużyły grupowaniu poszczególnych zawodów i specjalności w 10 grup wielkich, 43 grupy duże, 132 grupy średnie, 444 grupy elementarne, przy czym te ostatnie obejmują 2.366 zawodów i specjalności. W klasyfikacji zastosowano kod sześciocyfrowy. Pierwsza cyfra oznacza grupę wielką, druga dużą, trzecia średnią, czwarta elementarną, natomiast dwie pozostałe cyfry podają miejsce zawodu czy specjalności w określonej grupie elementarnej.

Prezentowany materiał zawiera:

- analizę bezrobocia według zawodów oraz według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy tych bezrobotnych, którzy przed zarejestrowaniem poprzednio pracowali; analiza obejmuje osoby bezrobotne rejestrujące się w okresie I-VI 2013 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Chojnicach;
- analizę ofert pracy według zawodów oraz według rodzaju działalności prowadzonej przez pracodawcę zgłaszającego ofertę pracy; analiza dotyczy ofert pracy zgłoszonych do Powiatowego Urzędu Pracy w Chojnicach w okresie I-VI 2013 r. skorygowanych o liczbę ofert, które pracodawcy anulowali;
- analizę zawodów deficytowych i nadwyżkowych w oparciu o interpretację wskaźników intensywności nadwyżki (deficytu) dla zawodów, w których w I półroczu 2012 r. zgłoszono najwięcej ofert pracy;
- wnioski.

2. Analiza bezrobocia według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy i według zawodów (grup zawodów)

2.1. Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy – stan na dzień 30.06.2013 r.

Według stanu na dzień 30 czerwca 2013 r. w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Chojnicach pozostawały 7.194 osoby bezrobotne, tj. o 0,3% (24 osoby) więcej niż na koniec analogicznego okresu 2012 roku.

Wśród zarejestrowanych:

- 85,4% stanowili bezrobotni poprzednio pracujący (6.147 osób)
- 14,6% stanowili bezrobotni dotychczas niepracujący (1.047 osób)

Tabela 1. Zmiana liczby zarejestrowanych bezrobotnych w powiecie chojnickim w latach 2012-2013 (stan na dzień 30 VI)

Wyszczególnienie	30 VI 2012		30 VI 2013		Wzrost (+)/Spadek(-)	
	liczba osób	%	liczba osób	%	liczba osób	%
Ogółem	7.170	100%	7.194	100%	+24	+0,3%
poprzednio pracujący	6.125	85,4%	6.147	85,4%	+22	+0,4%
dotychczas niepracujący	1.045	14,6%	1.047	14,6%	+2	+0,2%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badań statystycznych rynku pracy MPIPS-01, Zał. 2.

Na wzrost zarejestrowanych bezrobotnych w końcu czerwca 2013 roku miał główny wpływ miał wzrost zarejestrowanych osób poprzednio pracujących (o 22 osoby, tj. 0,4%).

Tabela 2. Bezrobotni poprzednio pracujący wg rodzajów działalności (sekcje PKD), ostatniego miejsca pracy wg stanu na dzień 30.06.2013 r.

Sekcja PKD	Bezrobotni stan w końcu I-półrocza 2013	
	liczba osób	% ogółu poprzednio pracujących
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	144	2,3%
Górnictwo i wydobywanie	2	0,0%
Przetwórstwo przemysłowe	1.522	24,8%
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	6	0,1%
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	15	0,2%
Budownictwo	569	9,3%
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	1.288	21,0%
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	221	3,6%
Transport i gospodarka magazynowa	128	2,1%
Informacja i komunikacja	33	0,5%
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	58	0,9%
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	24	0,4%

Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	80	1,3%
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	136	2,2%
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	332	5,4%
Edukacja	101	1,6%
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	89	1,4%
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	66	1,1%
Pozostała działalność usługowa	236	3,8%
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	38	0,6%
Organizacje i zespoły eksterytorialne	0	0,0%
Działalność nie zidentyfikowana	1.059	17,2%
Ogółem	6.147	100,0%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badań statystycznych rynku pracy MPIPS-01, Zał. 2.

2.2. Bezrobotni wg zawodów w końcu I półrocza 2013 roku

Tabela 3. Ranking 30 najliczniej reprezentowanych zawodów wśród bezrobotnych powiatu chojnickiego – stan na dzień 30.06.2013 r.

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem	w tym:				
			Bezrobotne kobiety	Bezrobotni do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki		Bezrobotni zarejestrowani powyżej 12 m-cy	
				ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
522301	Sprzedawca	753	692	9	7	395	370
722204	Ślusarz	367	13	0	0	148	8
331403	Technik ekonomista	255	230	3	2	98	92
753105	Krawiec	190	187	0	0	107	106
723103	Mechanik pojazdów samochodowych	186	0	1	0	60	0
752205	Stolarz	168	20	0	0	66	12
752208	Stolarz meblowy	158	21	0	0	69	17
711202	Murarz	142	3	1	0	43	3
311504	Technik mechanik	135	5	0	0	43	2
713102	Malarz budowlany	116	48	0	0	47	29
512001	Kucharz	99	86	1	0	48	45
514101	Fryzjer	81	80	1	1	33	33
522305	Technik handlowiec	80	62	0	0	18	17
613003	Rolnik	76	50	0	0	33	25
512002	Kucharz małej gastronomii	70	47	2	1	24	22
235107	Pedagog	69	63	7	6	17	16
513101	Kelner	63	57	0	0	37	36
322002	Technik żywienia i gospod. domowego	58	51	0	0	16	16
311922	Technik technologii drewna	56	8	0	0	22	6
334306	Technik administracji	51	43	1	0	19	18
263102	Ekonomista	51	40	3	3	24	21
314207	Technik rolnik	48	29	0	0	22	17
751204	Piekarz	45	1	0	0	12	0
311924	Technik technologii odzieży	43	43	0	0	14	14
753605	Obuwnik przemysłowy	41	31	0	0	23	20
722314	Tokarz w metalu	40	11	0	0	20	7
351203	Technik informatyk	39	12	0	0	8	5
311303	Technik elektryk	37	1	0	0	8	0
242217	Specjalista administracji publicznej	37	31	2	1	13	12
311408	Technik elektronik	33	0	0	0	10	0

3. Analiza napływu bezrobocia w I półroczu 2013 roku

3.1. Napływ bezrobotnych w I półroczu 2013 r. według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy

Klasyfikację bezrobotnych przeprowadzono według zawodu wskazanego przez nich jako podstawowy przy poszukiwaniu pracy, do wykonywania którego mają odpowiednie kwalifikacje potwierdzone świadectwem szkolnym lub innym dokumentem, bądź odpowiednim stażem pracy (minimum 1 rok w tym zawodzie).

Do osób **bez zawodu** zaliczono osoby niespełniające jednocześnie dwóch warunków:

- nieposiadające świadectwa (dyplomu) ukończenia kształcenia szkolnego lub kursowego,
- nieposiadające udokumentowanej ciągłości pracy w okresie minimum 1 roku w tym samym zawodzie,

Do osób bez zawodu zaliczono również osoby, które ukończyły licea ogólnokształcące, licea profilowane i nie posiadają udokumentowanej ciągłości pracy w okresie minimum 1 roku w tym samym zawodzie.

W I połowie 2013 roku odnotowano napływ 1.265 osób „bez zawodu” co stanowiło 32,4% ogólnego napływu bezrobotnych w tym okresie.

W I półroczu 2013 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Chojnicach zarejestrowały się 3.904 osoby bezrobotne, z tego:

- 3.363 osoby poprzednio pracujące,
- 541 osób dotychczas niepracujących.

Tabela 4. Zmiana liczby rejestrujących się bezrobotnych w I półroczu 2013 r. w stosunku do I półr. 2012 r.

	I półrocze 2012		I półrocze 2013		Wzrost (+)/Spadek(-)	
	liczba osób	%	liczba osób	%	liczba osób	%
Ogółem	3.642	100%	3.904	100%	+262	+7,2%
kobiety	1.599	43,9%	1.728	44,3%	+129	+8,1%
mężczyźni	2.043	56,1%	2.176	55,7%	+133	+6,5%
poprzednio pracujący	3.125	85,8%	3.363	86,1%	+238	+7,6%
dotychczas niepracujący	517	14,2%	541	13,9%	+24	+4,6%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badań statystycznych rynku pracy MPIPS-01, Zał. 2.

Napływ bezrobotnych w okresie od stycznia do czerwca 2013 roku, w Powiatowym Urzędzie Pracy w Chojnicach okazał się wyższy w stosunku do analogicznego okresu 2012 roku o 262 osoby (tj. 7,2%).

Na wzrost liczby rejestrujących się w I półroczu 2013 r. miał wpływ zarówno spadek rejestracji kobiet jak i mężczyzn. W stosunku do analogicznego okresu 2012 r. liczba rejestrujących się kobiet wzrosła o 8,1% (tj. 129 osób), natomiast liczba rejestrujących się mężczyzn wzrosła o 6,5% (tj. 133 osoby).

Wśród rejestrujących się w PUP Chojnice, w okresie styczeń-czerwiec 2013 r. osób bezrobotnych – większą grupę stanowili mężczyźni (55,7%, tj. 2.176 osób), natomiast 44,3% (tj. 1.728 osób) – kobiety. Rok wcześniej mężczyźni również stanowili ponad połowę rejestrujących się bezrobotnych 56,1%.

Tabela 5. Zmiana liczby rejestrujących się bezrobotnych poprzednio pracujących według sektorów gospodarki ostatniego miejsca pracy w I półroczu 2013 r. w stosunku do I półrocza 2012 r.

Sektory gospodarcze	I półrocze 2012		I półrocze 2013		Wzrost (+)/Spadek(-)	
	liczba osób	%	liczba osób	%	liczba osób	%
Ogółem	3.125	100%	3.363	100%	+238	+7,6%
Rolnictwo	56	1,8%	61	1,8%	+5	+8,9%
Przemysł	733	23,5%	824	24,5%	+91	+12,4%
Budownictwo	306	9,8%	377	11,2%	+71	+23,2%
Handel	565	18,1%	666	19,8%	+101	+17,9%
Usługi	774	24,8%	906	26,9%	+132	+17,1%
Działalność niezidentyfikowana	691	22,1%	529	15,7%	-162	-23,4%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badań statystycznych rynku pracy MPIPS-01, Zał. 2.

Wśród osób poprzednio pracujących, rejestrujących się w tut. urzędzie pracy w I półroczu 2013 roku, największy odsetek stanowili bezrobotni, którzy bezpośrednio przed rejestracją w urzędzie pracowali w sektorze usług - 906 osób, tj. 26,9%, w przemyśle - 824 osoby, tj. 24,5%, w handlu – 666 osób, tj. 19,8%, w budownictwie – 377 osób, tj. 11,2% natomiast w rolnictwie pracowało 61 osób, tj. 1,8%. Ponadto w przypadku 529 osób, rejestrujących się w I półroczu 2013 roku, nie można było zakwalifikować odpowiedniego rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy z powodu braku wystarczającej informacji o działalności gospodarczej ostatniego pracodawcy (sekcji PKD). Grupa ta stanowiła 15,7% ogółu rejestrujących się osób poprzednio pracujących.

Liczba bezrobotnych poprzednio pracujących, rejestrujących się w I półroczu 2013 roku, w porównaniu do analogicznego okresu roku 2012, wzrosła we wszystkich sektorach gospodarki.

Spadek rejestracji odnotowano jedynie w przypadku osób bezrobotnych, których nie można było zakwalifikować do odpowiedniego rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy z powodu braku wystarczającej informacji o działalności gospodarczej ostatniego pracodawcy (sekcji PKD) – spadek o 23,4% (tj. 162 osoby).

3.2. Napływ osób bezrobotnych w I półroczu 2013 r. według zawodów (grup zawodów)

Analiza struktury osób bezrobotnych rejestrujących się w okresie styczeń-czerwiec 2013 roku uwzględnia wielkie grupy zawodowe z podziałem na grupy duże (kod dwucyfrowy) i elementarne (kod czterocyfrowy) oraz wg zawodów i specjalności.

3.2.1. Napływ - bezrobotni ogółem

W I półroczu 2013 roku do ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Chojnicach napłynęły 3.904 osoby bezrobotne i w badanym okresie odnotowano wzrost rejestracji w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego o 262 osoby (tj. 7,2%) .

Tabela 6. Zmiana liczby rejestrujących się bezrobotnych posiadających zawód i bez zawodu w okresie I-VI w latach 2012 i 2013

Wyszczególnienie	I - VI 2012		I - VI 2013		Wzrost (+)/Spadek(-)	
	liczba osób	%	liczba osób	%	liczba osób	%
Ogółem	3.642	100%	3.904	100%	+262	+7,2%
posiadający zawód	2.558	70,2%	2.639	67,6%	+81	+3,2%
bez zawodu	1.084	29,8%	1.265	32,4%	+181	+16,7%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badań statystycznych rynku pracy MPIPS-01, Zał. 3.

Wśród osób rejestrujących się w PUP Chojnice w I półroczu 2013 r.:

- 67,6% ogółu rejestrujących stanowili bezrobotni posiadający zawód (2.639 osób);
- 32,4% ogółu rejestrujących stanowili bezrobotni bez zawodu (1.265 osób).

Na wzrost liczby bezrobotnych rejestrujących się w I półroczu 2013 r. wpływ miał zarówno wzrost rejestracji osób posiadających zawód (o 81 osób, tj. 3,2%) jak i w grupie osób „bez zawodu” gdzie zaobserwowano wzrost rejestracji w stosunku do I półrocza roku poprzedniego o 181 osób (tj. 16,7%).

Grupa osób bezrobotnych „**bez zawodu**” obejmuje osoby niespełniające jednocześnie dwóch warunków: nieposiadające świadectwa (dyplomu) ukończenia kształcenia szkolnego lub kursowego oraz nieposiadające udokumentowanej ciągłości pracy w okresie minimum 1 roku w tym samym zawodzie. W grupie „bez zawodu” ujęte są również osoby, które ukończyły licea ogólnokształcące i licea profilowane.

Poniższa tabela zawiera wykaz 20 zawodów, w których w I półroczu 2013 r. odnotowano największy napływ osób bezrobotnych.

Tabela 7. Bezrobotni według zawodów – napływ w I półroczu 2012 i 2013 roku.

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Napływ bezrobotnych		Wzrost(+)/Spadek(-)	
		I–VI 2012	I–VI 2013	liczba osób	%
522301	Sprzedawca	251	279	+28	+11,2%
722204	Ślusarz	217	207	-10	-4,6%
331403	Technik ekonomista	112	141	+29	+25,9%
723103	Mechanik pojazdów samochodowych	92	121	+29	+31,5%
752205	Stolarz	95	87	-8	-8,4%
311504	Technik mechanik	68	82	+14	+20,6%
711202	Murarz	84	78	-6	-7,1%
753105	Krawiec	72	77	+5	+6,9%
752208	Stolarz meblowy	76	72	-4	-5,3%
713102	Malarz budowlany	46	53	+7	+15,2%
522305	Technik handlowiec	43	49	+6	+14,0%
512002	Kucharz małej gastronomii	29	43	+14	+48,3%
512001	Kucharz	51	41	-10	-19,6%
751204	Piekarz	32	41	+9	+28,1%
235107	Pedagog	36	40	+4	+11,1%
613003	Rolnik	25	39	+14	+56,0%
514101	Fryzjer	53	36	-17	-32,1%
263102	Ekonomista	33	33	0	-
311922	Technik technologii drewna	44	33	-11	-25,0%
322002	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	31	31	0	-

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badań statystycznych rynku pracy MPIPS-01, Zał. 3.

W przypadku 7 zawodów, z pierwszej 20-stki, w których rejestrowało się najwięcej bezrobotnych w okresie styczeń–czerwiec 2013 r. odnotowało spadek rejestracji w stosunku do analogicznego okresu 2012 roku. Największy dotyczył zawodów: fryzjer o 32,1% (tj. 17 osób), technik technologii drewna o 25,0% (tj. 11 osób) oraz kucharz o 19,6% (tj. 10 osób).

W przypadku 11 zawodów z pierwszej 20-stki, odnotowano wzrost liczby rejestracji w stosunku do I półroczu 2012 roku. Największy procentowy wzrost dotyczył zawodów: rolnik wzrost rejestracji o 56,0% (tj. 14 osób), kucharz małej gastronomii o 48,3% (tj. 14 osób) oraz mechanik pojazdów samochodowych gdzie odnotowano o 31,5% (tj. 29 osób) więcej rejestracji niż w analogicznym okresie roku 2012.

W porównaniu do I półroczu roku 2012 lista 20 zawodów, w których w okresie od stycznia do czerwca 2013 roku rejestrowało się najwięcej bezrobotnych dotyczyła praktycznie tych samych zawodów.

3.2.2. Bezrobotne kobiety

W I półroczu 2013 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Chojnicach zarejestrowało się 1.728 kobiet (co stanowiło 44,3% noworejestrujących się bezrobotnych).

W porównaniu do analogicznego okresu roku 2012 liczba rejestrujących się od stycznia do czerwca 2013 r. kobiet była wyższa o 129 osób (tj. 8,1%).

Tabela 8. Zmiana liczby rejestrujących się bezrobotnych kobiet posiadających zawód i bez zawodu w okresie I-VI 2012 i 2013 roku.

Kobiety	I - VI 2012		I - VI 2013		Wzrost (+)/Spadek(-)	
	liczba osób	%	liczba osób	%	liczba osób	%
Ogółem	1.599	100%	1.728	100%	+129	+8,1%
posiadające zawód	1.083	67,7%	1.160	67,1%	+77	+7,1%
bez zawodu	516	32,3%	568	32,9%	+52	+10,1%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badań statystycznych rynku pracy MPIPS-01, Zał. 3.

Wśród kobiet rejestrujących się w Powiatowym Urzędzie Pracy w Chojnicach w I półroczu 2012 r.:

- 67,1% posiadało zawód (1.160 kobiet),
- 32,9% nie posiadało zawodu (568 kobiet).

Na wzrost liczby bezrobotnych kobiet rejestrujących się w analizowanym okresie 2013 r., z punktu widzenia posiadanych kwalifikacji zawodowych, miał wpływ zarówno wzrost rejestracji kobiet posiadających zawód jak i tych, które tego zawodu nie posiadają. W stosunku do analogicznego okresu 2012 roku liczba rejestracji kobiet posiadających zawód wzrosła o 7,1% (tj. 77 osób) natomiast liczba rejestracji kobiet bez zawodu wzrosła o 52 osoby tj. 10,1%.

Poniższa tabela zawiera wykaz 20 zawodów, w których w I półroczu 2013 roku odnotowano największy napływ bezrobotnych kobiet:

Tabela 9. Bezrobotne kobiety wg zawodów – napływ w okresie I-VI 2013 r. (ranking 20)

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Napływ w okresie I-VI 2013	stan w dniu 30.06.2013 r.
522301	Sprzedawca	236	692
331403	Technik ekonomista	120	230
753105	Krawiec	77	187
235107	Pedagog	38	63
522305	Technik handlowiec	36	62
514101	Fryzjer	35	80
512001	Kucharz	33	86
263102	Ekonomista	26	40
322002	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	23	51
242217	Specjalista administracji publicznej	21	31
513101	Kelner	21	57
613003	Rolnik	21	50
311924	Technik technologii odzieży	17	43
334306	Technik administracji	15	43
512002	Kucharz małej gastronomii	13	47
514207	Technik usług kosmetycznych	13	13
314207	Technik rolnik	11	29
411004	Technik prac biurowych	11	29
713102	Malarz budowlany	11	48
233012	Nauczyciel języka polskiego	9	7

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badań statystycznych rynku pracy MPiPS-01, Zał. 3.

W czołówce zawodów, w których wśród bezrobotnych kobiet odnotowano największy napływ bezrobotnych w I półroczu 2013 r. znalazły się te zawody, które od dłuższego czasu znajdują się w czołówce zawodów najliczniej reprezentowanych przez osoby bezrobotne (patrz Tabela 3, strona 6). Można zatem stwierdzić, że sytuacja osób reprezentujących te zawody jest szczególnie trudna, a przy utrzymującym się wysokim napływie do bezrobocia, w perspektywie czasu może ulec dalszemu pogorszeniu.

3.2.3. Bezrobotni do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki

W okresie od stycznia do czerwca 2013 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Chojnicach zarejestrowało się 450 osób bezrobotnych do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki (11,5% ogółu bezrobotnych rejestrujących się w I półroczu 2013 r.), tj. o 45 osób (11,1%) więcej niż w analogicznym okresie 2012 roku.

W niniejszym opracowaniu zamiennie używane jest określenie „**absolwent**”, które oznacza osobę bezrobotną do 12 m-cy od dnia ukończenia nauki.

Tabela 10. Zmiana liczby rejestrujących się bezrobotnych do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki w I półroczu 2012 i 2013 roku.

	I półrocze 2012		I półrocze 2013		Wzrost (+)/Spadek(-)	
	liczba osób	%	liczba osób	%	liczba osób	%
Ogółem	405	100%	450	100%	+45	+11,1%
posiadający zawód	193	47,7%	215	47,8%	+22	+11,4%
bez zawodu	212	52,3%	235	52,2%	+23	+10,8%
kobiety	222	54,8%	284	63,1%	+62	+27,9%
mężczyźni	183	45,2%	166	36,9%	-17	-9,3%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badań statystycznych rynku pracy MPiPS-01, Zał. 3.

Wśród rejestrujących się w I półroczu 2013 r. absolwentów:

- 47,8% stanowili bezrobotni posiadający zawód (215 osób),
- 52,2% stanowili bezrobotni bez zawodu (235 osób).

Na zwiększenie się liczby bezrobotnych do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki, rejestrujących się w I półroczu 2013 r., miał wpływ zarówno wzrost liczby rejestracji osób w grupie osób posiadających zawód jak i osób bez zawodu, które w badanym okresie odnotowały wzrost na bardzo zbliżonym procentowym poziomie.

W badanej grupie bezrobotnych w okresie I-VI 2013 r. odnotowano spadek rejestracji wśród bezrobotnych mężczyzn o 9,3% (tj. 17 osób), przy jednoczesnym wzroście rejestracji kobiet o 27,9% (tj. 62 osoby).

Wśród osób bezrobotnych absolwentów:

- 63,1% rejestracji stanowiły bezrobotne kobiety (284 osoby)
- 36,9% rejestracji stanowili bezrobotni mężczyźni (166 osób).

Tabela 11. Napływ bezrobotnych rejestrujących się do 12 m-cy od dnia ukończenia nauki według wielkich grup zawodów – w I półroczu 2012 i 2013 roku.

Nazwa wielkiej grupy zawodowej (kod grupy)	Napływ bezrobotnych do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki			
	I – VI 2012 r.		I-VI 2013 r.	
	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNIICY I KIEROWNICY (1)	1	0	0	0
SPECJALIŚCI (2)	61	43	81	62
TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL (3)	56	24	35	27
PRACOWNICY BIUROWI (4)	4	3	5	5
PRACOWNICY USŁUG OSOBISTYCH I SPRZEDAWCY (5)	41	32	59	45
ROLNICY, OGRODNICY (6)	2	0	2	0
ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY (7)	28	0	33	1
OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ (8)	0	0	0	0
PRACOWNICY PRZY PRACACH PROSTYCH (9)	0	0	0	0
BEZ ZAWODU (0)	212	120	235	144
RAZEM:	405	222	450	284

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badań statystycznych rynku pracy MPiPS-01, Zał. 3.

W porównaniu do roku 2012 liczba rejestrujących się w I połowie 2013 roku bezrobotnych absolwentów wzrosła niemal we wszystkich grupach zawodów. Jedyne w grupach: (1) Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy oraz (3) Technicy i inny średni personel odnotowano spadek rejestracji, natomiast w grupach: (6) Rolnicy, ogrodnicy, (8) Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń oraz (9) Pracownicy przy pracach prostych, liczba rejestracji utrzymała się na niezmiennym poziomie w stosunku do analogicznego okresu roku 2012.

W badanym okresie Powiatowy Urząd Pracy w Chojnicach realizował kolejną edycję, autorskiego projektu pn. „Absolwent na rynku pracy – Otwarte Dni Powiatowego Urzędu Pracy w Chojnicach” skierowanego do uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych z terenu powiatu chojnickiego. Projekt ten był próbą odpowiedzi na problem bezrobocia młodzieży w powiecie chojnickim. Celem głównym projektu było kształtowanie wśród młodzieży aktywnych postaw w planowaniu kariery zawodowej.

4. Analiza wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej według zawodów (grup zawodów)

Analiza dotyczy sumy **wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej**, zgłoszonych do Powiatowego Urzędu Pracy w Chojnicach w poszczególnych miesiącach I półrocza 2013 roku, skorygowanej o liczbę ofert, które pracodawcy anulowali.

W niniejszym opracowaniu zamiennie używane jest określenie „**oferta pracy**”, które oznacza wolne miejsce pracy i miejsce aktywizacji zawodowej.

W okresie styczeń-czerwiec 2013 r. do rejestru ofert pracy Powiatowego Urzędu Pracy w Chojnicach pracodawcy zgłosili **1.828 nowych oferty pracy** – czyli o 262 (tj. 16,7%) więcej niż w analogicznym okresie 2012 r.

W tym samym okresie zarejestrowały się 3.904 osoby bezrobotne, z czego wynika, że średnio na 1 ofertę pracy przypadały 2 zarejestrowane osoby bezrobotne (podobnie jak rok wcześniej).

Zgłaszane oferty pracy sklasyfikowano według 237 zawodów.

Wśród 1.828 złożonych ofert pracy:

- 1.042 ofert (57,0%) to miejsca pracy niesubsydiowane
- 786 ofert (43,0%) to miejsca pracy subsydiowane.

Tabela 12. Napływ ofert pracy w powiecie chojnickim w I półroczu 2013 roku

	Oferty pracy subsydiowane	Oferty pracy niesubsydiowane	ogółem
styczeń	19	175	194
luty	148	128	276
marzec	125	127	252
kwiecień	254	199	453
maj	71	208	279
czerwiec	169	205	374
OGÓŁEM:	786	1.042	1.828

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badań statystycznych rynku pracy MPiPS-01

W badanym okresie, podobnie jak rok wcześniej przewagę stanowiły oferty pracy niesubsydiowanej (57,0% ogółu zgłaszanych wolnych miejsc pracy w I półroczu 2013 r.).

4.1 Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej zgłoszone w I półroczu 2013 roku według rodzaju działalności

Tabela 13. Zmiana napływu ofert pracy według sektorów gospodarki w I półroczu 2012 r. i 2013 r.

Sektory gospodarcze	I półrocze 2012		I półrocze 2013		Wzrost (+)/Spadek(-)	
	liczba ofert	%	liczba ofert	%	liczba ofert	%
Ogółem	1.566	100%	1.828	100%	+262	+16,7%
Rolnictwo	3	0,2%	5	0,3%	+2	+66,7%
Przemysł	452	28,9%	282	15,4%	-170	-37,6%
Budownictwo	124	7,9%	151	8,3%	+27	+21,8%
Handel	224	14,3%	265	14,5%	+41	+18,3%
Usługi	763	48,7%	1.125	61,5%	+362	+47,4%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badań statystycznych rynku pracy MPIPS-01, Zał. 2.

W badanym okresie, podobnie jak w I półroczu roku 2012, najwięcej ofert pracy zgłoszono w usługach – 1.125 (o 362 więcej niż rok wcześniej, co oznacza roczny wzrost popytu na pracę w tym sektorze o 47,4%). Na kolejnych miejscach pod względem ilości zgłoszonych ofert pracy znajdują się przemysł (282 oferty), handel (265 ofert), budownictwo (151 ofert) i rolnictwo (5 ofert).

W okresie od stycznia do czerwca 2013 r., tylko w jednym sektorze napływ ofert pracy był niższy niż I półroczu 2012 r. i tak:

- w przemyśle – spadek o 170 ofert, tj. 37,6%;

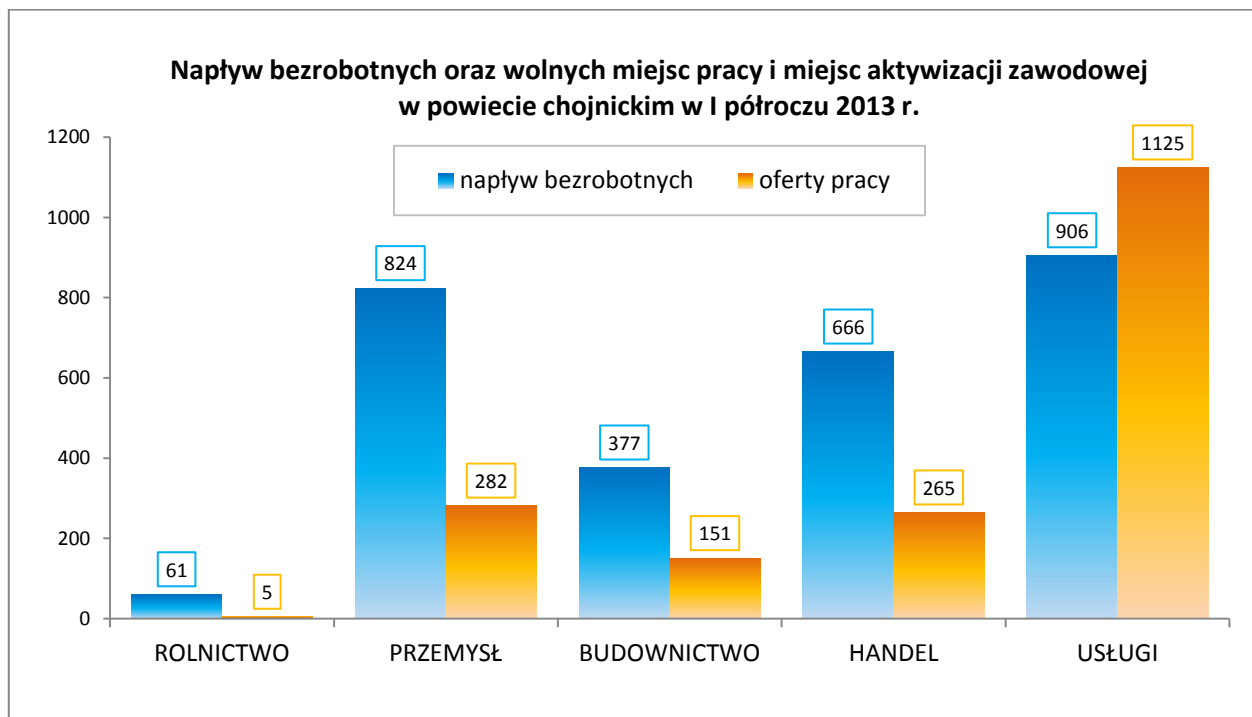
W pozostałych sektorach w I półroczu 2013 r. odnotowano wyższy napływ ofert pracy w porównaniu z analogicznym okresem roku 2012 i tak:

- w rolnictwie – wzrost o 2 oferty, tj. 66,7%;
- w budownictwie – wzrost o 27 ofert, tj. 21,8%;
- w usługach – wzrost o 362 oferty, tj. o 47,4%;
- w handlu – wzrost o 41 oferty, tj. o 18,3%.

W okresie styczeń-czerwiec 2013 roku jedynie w usługach napływ ofert pracy okazał się wyższy aniżeli napływ osób bezrobotnych pracujących poprzednio w tym sektorze. We wszystkich pozostałych sektorach gospodarki, pracodawcy zgłosili mniej ofert pracy niż liczba rejestrujących się w tym czasie bezrobotnych. W rolnictwie liczba ofert była o 56 mniejsza niż liczba rejestrujących się bezrobotnych, dla których ostatnim miejscem pracy był sektor rolniczy. W przemyśle nadwyżka liczby rejestrujących się bezrobotnych nad liczbą zgłaszanych ofert pracy wyniosła 542, w budownictwie 226 natomiast w handlu 401.

Wykres 1.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań statystycznych rynku pracy MPiPS-01, Załącznik 2.

4.2. Oferty pracy zgłoszone w I półroczu 2013 r. według grup zawodów i zawodów

Analizując rozkład ofert pracy według wielkich grup zawodów, w I półroczu 2013 roku najwięcej ofert zgłoszono dla:

- **Pracowników usług osobistych i sprzedawców (5)** – 492 oferty (26,9% ogółu ofert), tj. o 408 ofert (485,7%) więcej niż w I półroczu 2012 r.
- **Robotników przemysłowych i rzemieślników (7)** – 396 ofert (21,7% ogółu ofert), tj. o 162 oferty (29,0%) mniej niż w I półroczu 2012 r.
- **Pracowników przy pracach prostych (9)** – 318 ofert (17,4% ogółu ofert), tj. o 119 ofert (27,2%) mniej niż w I półroczu 2012 r.

Tabela 13. Oferty pracy według wielkich grup zawodów w powiecie chojnickim w I półroczu 2012 i 2013 r.

Nazwa grupy wielkiej	I półrocze 2012 r.	I półrocze 2013 r.	Wzrost(+) / Spadek (-)	
			I. ofert pracy	%
Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy (5)	84	492	+408	+485,7%
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (7)	558	396	-162	-29,0%
Pracownicy przy pracach prostych (9)	437	318	-119	-27,2%
Technicy i inny średni personel (3)	109	270	+161	+147,7%
Pracownicy biurowi (4)	154	163	+9	+5,8%
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń (8)	80	102	+22	+27,5%
Specjaliści (2)	129	79	-50	-38,8%
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy (1)	6	5	-1	-16,7%
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy (6)	9	3	-6	-66,7%
RAZEM:	1.566	1.828	+262	+16,7%

Źródło: Obliczenia własne na podstawie wyników badań rynku pracy MPiPS – 01 zał. 3

Wzrost liczby zgłoszonych do Powiatowego Urzędu Pracy w Chojnicach ofert pracy w okresie I-VI 2013 r. w stosunku do analogicznego okresu roku 2012 odnotowano w 4 wielkich grupach zawodów:

- (5) Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy (wzrost o 485,7%, tj. 408 ofert),
- (3) Technicy i inny średni personel (wzrost o 147,7%, tj. 161 ofert),
- (8) Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń (wzrost o 27,5%, tj. 22 oferty),
- (4) Pracownicy biurowi (wzrost o 5,8%, tj. 9 ofert pracy).

W pozostałych grupach zawodów liczba zgłaszanych ofert pracy w badanym okresie 2012 roku okazała się niższa w stosunku do analogicznego okresu roku 2012.

Na uwagę zasługuje znaczny wzrost zapotrzebowania na pracowników reprezentujących zawody z grupy Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy. Na niemal pięciokrotny wzrost liczby zgłaszanych w badanym okresie ofert pracy w tej grupie wpływ miało zapewne uruchomienie na terenie powiatu chojnickiego marketu budowlanego OBI.

Wskazuje to zmiany zachodzące na lokalnym rynku pracy mające wpływ na wzrost rangi branży handlowej w naszym powiecie.

Tabela 15. Ranking 40 najczęściej zgłaszanych ofert pracy w PUP Chojnice w okresie I-VI 2012/2013 r.

Lp	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Zgłoszone oferty pracy		wzrost(+) /spadek(-)
			I-VI 2012	I-VI 2013	
1	515303	Robotnik gospodarczy	178	179	+1
2	522301	Sprzedawca	91	118	+27
3	341202	Opiekun osoby starszej	1	106	+105
4	932101	Pakowacz	3	79	+76
5	961301	Robotnik oczyszczania miasta	12	77	+65
6	411004	Technik prac biurowych	52	65	+13
7	332203	Przedstawiciel handlowy	30	48	+18
8	721204	Spawacz metodą MAG	151	45	-106
9	931301	Robotnik budowlany	38	43	+5
10	532201	Opiekunka domowa	59	41	-18
11	541308	Pracownik ochrony fizycznej I stopnia	1	40	+39
12	751105	Rzeźnik - wędliniarz	12	40	+28
13	962201	Pracownik prac dorywczych	0	40	+40
14	411003	Pracownik kancelaryjny	26	35	+9
15	711202	Murarz	31	29	-2
16	432103	Magazynier	19	28	+9
17	753303	Szwaczka	75	23	-52
18	833202	Kierowca ciągnika siodłowego	34	22	-12
19	911207	Sprzątaczką biurowa	6	21	+15
20	833203	Kierowca samochodu ciężarowego	8	20	+12
21	941101	Pracownik przygotowujący posiłki typu fast food	0	20	+20
22	752205	Stolarz	20	19	-1
23	334306	Technik administracji	19	17	-2
24	832202	Kierowca samochodu dostawczego	9	17	+8
25	711601	Brukarz	9	16	+7
26	722204	Ślusarz	8	15	+7
27	751104	Rozbieracz - wykrawacz	17	15	-2
28	412001	Sekretarka	22	14	-8
29	512001	Kucharz	33	13	-20
30	512002	Kucharz małej gastronomii	5	12	+7
31	834401	Kierowca operator wózków jezdniowych	3	12	+9
32	941201	Pomoc kuchenna	9	12	+3
33	514101	Fryzjer	6	11	+5
34	524902	Doradca klienta	15	11	-4
35	741101	Elektromonter instalacji elektrycznych	4	11	+7
36	511204	Kontroler biletów	0	10	+10
37	513101	Kelner	10	10	0
38	721404	Monter konstrukcji stalowych	31	10	-21
39	751106	Ubojowy	0	10	+10
40	332101	Agent ubezpieczeniowy	2	9	+7

Źródło: Obliczenia własne na podstawie wyników badań rynku pracy MPiPS – 01 zał. 3

Podobnie jak rok wcześniej najwięcej ofert pracy zgłoszono dla **robotników gospodarczych** – 179 ofert pracy (wzrost w stosunku do I półrocza roku 2012 o 1 ofertę, tj. 0,6%).

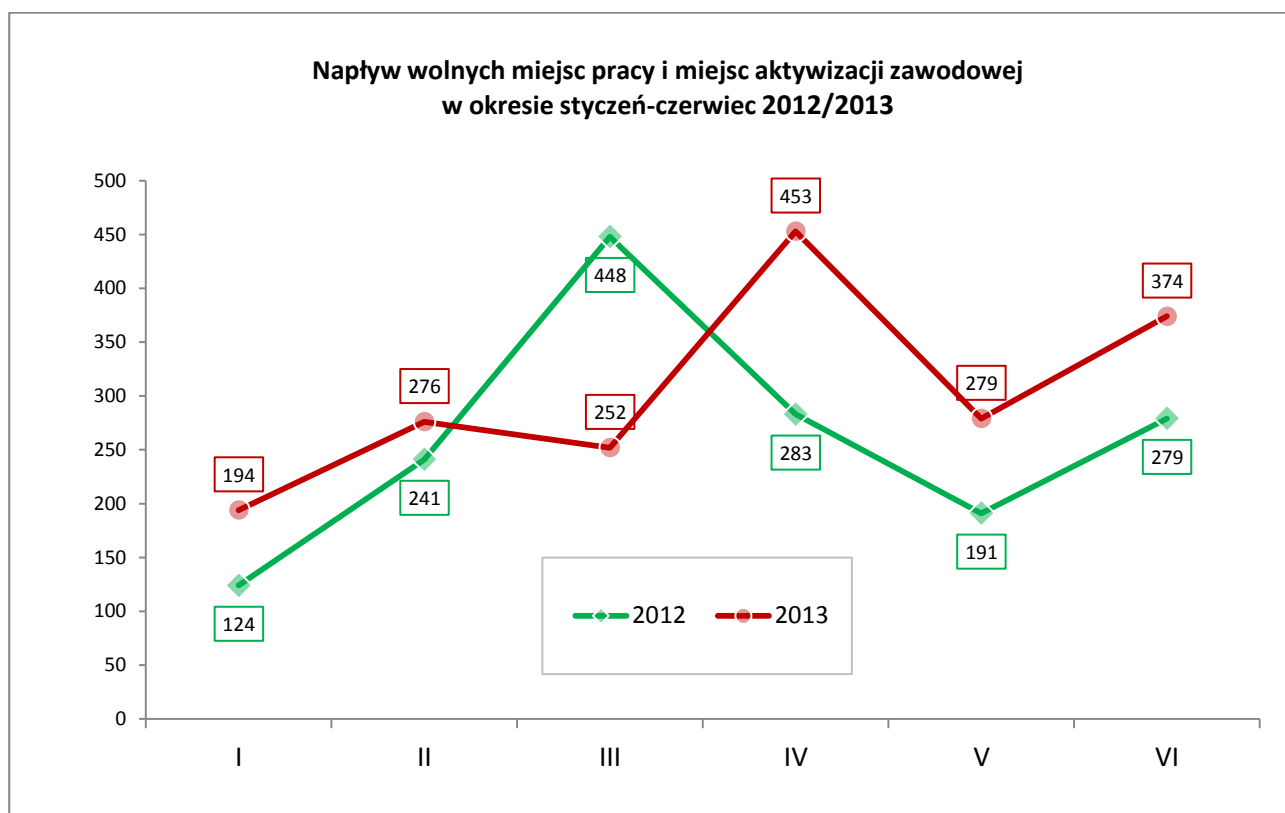
Na drugim miejscu najczęściej zgłaszanych wolnych miejsc pracy znaleźli się **sprzedawcy** – w badanym okresie zarejestrowano 118 ofert pracy w tym zawodzie (tj. o 27 ofert, więcej w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego).

Oferty pracy dla **opiekunów osób starszych** w I półroczu 2013 znalazły się na 3 miejscu pod względem liczebności (rok wcześniej zawód ten nie znalazł się w pierwszej 40-stce najczęściej zgłaszanych ofert pracy) – w badanym okresie zgłoszono 106 ofert pracy w tym zawodzie (wzrost o 105 ofert).

Wśród 40 zaprezentowanych w powyższej tabeli zawodów żaden nie był związany są z kwalifikacjami, które wymagają wykształcenia na poziomie szkoły wyższej.

W I półroczu 2013 r. uwidocznił się spadek napływających ofert pracy dla osób legitymujących się dyplomem wyższej uczelni. Oznacza to, że pracodawcy, poszukując nowych pracowników często nie korzystają z pomocy urzędu pracy, częściej zamieszczając swe oferty zatrudnienia w ogólnopolskich portalach internetowych. Zamieszczenie ogłoszenia gwarantuje nie tylko oszczędność czasu dla pracodawcy, skuteczność, ale również niewielki poniesiony koszt własny. Ponadto, największe portale przy codziennej aktualizacji ofert gwarantują dotarcie do kilku milionów użytkowników.

Wykres 2.

5. Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych

W celu dokonania pełniejszego rozpoznania sytuacji osób bezrobotnych na rynku pracy i wskazania zawodów w najwyższym stopniu generujących bezrobocie został opracowany tzw. **wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów**.

Wskaźnik ten określa udział średniej liczby ofert pracy zgłoszonych w ciągu miesiąca przez pracodawców do urzędu pracy w średniej liczbie osób zarejestrowanych w ciągu tego miesiąca jako bezrobotne.

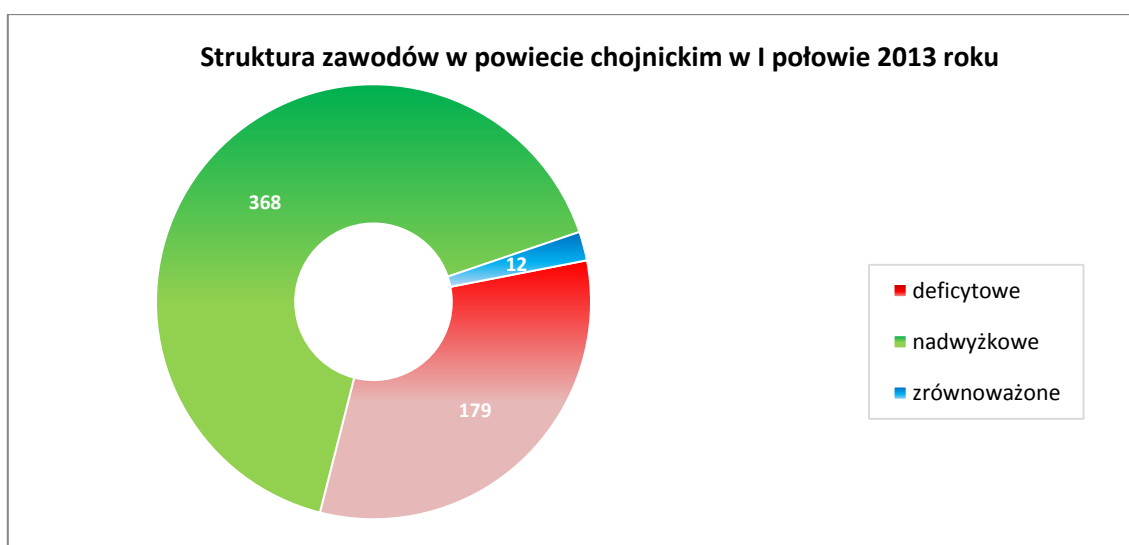
Jeśli wskaźnik ten przyjmuje wartości mniejsze niż 0,9 wówczas mamy do czynienia z mniejszym popytem na osoby wykonujące te zawody niż ich podażą. Jeśli wskaźnik przyjmuje wartości między 0,9 i 1,1 wówczas mamy do czynienia z równowagą podaży i popytu na pracowników wykonujących określony zawód, ale jeśli wartość tego wskaźnika jest wyższa od 1,1 wówczas mamy do czynienia z zawodem deficytowym, czyli takim, gdzie popyt na pracowników wykonujących dany zawód jest wyższy niż liczba osób poszukujących w tym zawodzie pracy.

Dane wynikowe z monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych za I półrocze 2013 roku wskazują, że większość zawodów, w których zgłoszono w badanym okresie oferty pracy lub/i zarejestrowali się bezrobotni (559 zawodów) to **zawody nadwyżkowe** (65,8% - spadek o 4,6 punktu procentowego w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego), tj. zawody/specjalności, w których występuje przewaga osób poszukujących pracy nad zgłoszonymi ofertami pracy.

Zawody deficytowe, w których występowała przewaga zgłoszonych ofert pracy nad liczbą osób poszukujących pracy stanowiły 32,0% (rok wcześniej – 26,1%).

Natomiast pozostałe 2,2% zawodów w powiecie chojnickim to **zawody zrównoważone** czyli takie, które wykazują równowagę na rynku pracy (w analogicznym okresie 2012 roku wskaźnik ten wyniósł – 3,5%).

Wykres 3.

5.1. Zawody nadwyżkowe

Analizując wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) grup zawodów wg kodu sześciocyfrowego, należy stwierdzić, że znaczna większość zarejestrowanych osób bezrobotnych reprezentuje zawody zaliczane do **zawodów nadwyżkowych** na rynku pracy (w powiecie chojnickim – 368 zawodów na 559 występujących).

Z wymienionej grupy zawodów w przypadku aż 87,2% (321 zawodów) wartość wskaźnika intensywności nadwyżki (deficytu) zawodu równa jest 0,00. Dla osób bezrobotnych reprezentujących wspomniane zawody mamy do czynienia z najmniej korzystną sytuacją na rynku pracy, gdyż oznacza to, że w danym okresie nie wpłynęła ani jedna oferta pracy w tym zawodzie.

Wśród wspomnianych wyżej zawodów nadwyżkowych ze wskaźnikiem intensywności nadwyżki (deficytu) równym 0,00 najliczniej reprezentowane są zawody z grup:

- Specjaliści (2) – 93 zawody nadwyżkowe;
- Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (7) – 69 zawodów nadwyżkowych;
- Technicy i inny średni personel (3) – 51 zawodów nadwyżkowych;
- Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń (8) – 40 zawodów nadwyżkowych.

Poniższa tabela przedstawia wykaz zawodów nadwyżkowych ze wskaźnikiem intensywności nadwyżki (deficytu)>0,00

Tabela 16. Zawody nadwyżkowe w powiecie chojnickim (ranking według wskaźnika intensywności nadwyżki)

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy zgłoszonych w I-półroczu 2013	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w I-półroczu 2013	Średnia miesięczna nadwyżka (deficyt) podaży siły roboczej w I-półroczu 2013	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów
311504	Technik mechanik	0,1667	13,6667	13,5	0,0122
235107	Pedagog	0,1667	6,6667	6,5	0,025
752208	Stolarz meblowy	0,3333	12	11,6667	0,0278
322002	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	0,1667	5,1667	5	0,0323
713102	Malarz budowlany	0,3333	8,8333	8,5	0,0377
753105	Krawiec	0,6667	12,8333	12,1667	0,0519
723103	Mechanik pojazdów samochodowych	1,1667	20,1667	19	0,0579
311922	Technik technologii drewna	0,3333	5,5	5,1667	0,0606
722204	Ślusarz	2,5	34,5	32	0,0725
251902	Specjalista zastosowań informatyki	0,1667	2,1667	2	0,0769
514207	Technik usług kosmetycznych	0,1667	2,1667	2	0,0769
723105	Mechanik samochodów osobowych	0,1667	2,1667	2	0,0769
722314	Tokarz w metalu	0,5	4,5	4	0,1111
213303	Specjalista ochrony środowiska	0,1667	1,3333	1,1667	0,125
351203	Technik informatyk	0,5	4	3,5	0,125

325402	Technik masażysta	0,1667	1,1667	1	0,1429
721306	Blacharz samochodowy	0,5	3,3333	2,8333	0,15
713101	Malarz - tapeciarz	0,3333	1,8333	1,5	0,1818
751201	Cukiernik	0,5	2,6667	2,1667	0,1875
751204	Piekarz	1,3333	6,8333	5,5	0,1951
752205	Stolarz	3,1667	14,5	11,3333	0,2184
214106	Logistyk	0,1667	0,6667	0,5	0,25
216101	Architekt	0,1667	0,6667	0,5	0,25
741201	Elektromechanik	0,1667	0,6667	0,5	0,25
741203	Elektromechanik pojazdów samochodowych	0,1667	0,6667	0,5	0,25
512002	Kucharz małej gastronomii	2	7,1667	5,1667	0,2791
713203	Lakiernik samochodowy	0,3333	1,1667	0,8333	0,2857
514101	Fryzjer	1,8333	6	4,1667	0,3056
512001	Kucharz	2,1667	6,8333	4,6667	0,3171
234201	Nauczyciel przedszkola	0,3333	1	0,6667	0,3333
341204	Opiekunka środowiskowa	0,1667	0,5	0,3333	0,3333
712604	Monter instalacji i urządzeń sanitarnych	0,5	1,5	1	0,3333
711202	Murarz	4,8333	13	8,1667	0,3718
712204	Posadzkarz	0,5	1,3333	0,8333	0,375
513101	Kelner	1,6667	4,3333	2,6667	0,3846
522301	Sprzedawca	19,6667	46,5	26,8333	0,4229
214202	Inżynier budownictwa - budownictwo ogólne	0,5	1,1667	0,6667	0,4286
213207	Inżynier zootechniki	0,1667	0,3333	0,1667	0,5
311104	Technik geodeta	0,5	1	0,5	0,5
325907	Terapeuta zajęciowy	0,1667	0,3333	0,1667	0,5
524502	Sprzedawca w stacji paliw	0,1667	0,3333	0,1667	0,5
611303	Ogrodnik	0,3333	0,6667	0,3333	0,5
713103	Malarz konstrukcji i wyrobów metalowych	0,1667	0,3333	0,1667	0,5
722303	Operator maszyn do obróbki skrawaniem	0,3333	0,6667	0,3333	0,5
816003	Operator maszyn i urządzeń przemysłu spożywczego	0,3333	0,6667	0,3333	0,5
228301	Fizjoterapeuta	0,5	0,8333	0,3333	0,6
712601	Hydraulik	1,3333	1,5	0,1667	0,8889

Źródło: Monitoring zawodów, <https://mz.praca.gov.pl>

Jak pokazuje powyższa tabela wśród 47 zaprezentowanych zawodów nadwyżkowych niemal połowa (44,7%) należy do grupy zawodów: (7) Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (21 zawodów).

5.2. Zawody deficytowe

W powiecie chojnickim na koniec I półrocza 2013 odnotowano **179 zawodów deficytowych** (tj. 32,0%) z czego w przypadku 143 zawodów odnotowano maksymalną (MAX) wartość wskaźnika intensywności deficytu. Oznacza to, że w przypadku tych zawodów w omawianym okresie wystąpiły oferty pracy, a nie odnotowano zarejestrowanych bezrobotnych.

Wśród wspomnianych wyżej zawodów deficytowych ze wskaźnikiem intensywności nadwyżki (deficytu) równym MAX najliczniej reprezentowane są zawody z grup:

- Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (7) – 28 zawodów deficytowych;
- Technicy i inny średni personel (3) – 24 zawody deficytowe;
- Specjaliści (2) – 21 zawodów deficytowych;
- Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń (8) – 18 zawodów deficytowych.

Tabela 17. Zawody deficytowe w powiecie chojnickim (wskaźnik intensywności deficytu $\neq$ MAX)

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy zgłoszonych w I-półroczu 2013	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w I-półroczu 2013	Średnia miesięczna nadwyżka (deficyt) podaży siły roboczej w I-półroczu 2013	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów
515303	Robotnik gospodarczy	29,8333	1,1667	-28,6667	25,5714
832202	Kierowca samochodu dostawczego	2,8333	0,1667	-2,6667	17
412001	Sekretarka	2,3333	0,1667	-2,1667	14
432103	Magazynier	4,6667	0,3333	-4,3333	14
751106	Ubojowy	1,6667	0,1667	-1,5	10
332101	Agent ubezpieczeniowy	1,5	0,1667	-1,3333	9
711601	Brukarz	2,6667	0,3333	-2,3333	8
712101	Dekarz	1,3333	0,1667	-1,1667	8
523002	Kasjer handlowy	1,1667	0,1667	-1	7
911207	Sprzątaczką biurową	3,5	0,5	-3	7
331301	Księgowy	1	0,1667	-0,8333	6
411004	Technik prac biurowych	10,8333	2	-8,8333	5,4167
931301	Robotnik budowlany	7,1667	1,3333	-5,8333	5,375
833203	Kierowca samochodu ciężarowego	3,3333	0,6667	-2,6667	5
242304	Doradca zawodowy	1,1667	0,3333	-0,8333	3,5
325905	Opiekunka dziecięca	1,1667	0,3333	-0,8333	3,5
532102	Opiekun medyczny	1	0,3333	-0,6667	3
713201	Lakiernik	0,5	0,1667	-0,3333	3
741103	Elektryk	1,5	0,5	-1	3
751103	Przetwórcą ryb	1	0,3333	-0,6667	3
933304	Robotnik magazynowy	0,5	0,1667	-0,3333	3
751105	Rzeźnik - wędliniarz	6,6667	2,5	-4,1667	2,6667
753303	Szwaczka	3,8333	1,5	-2,3333	2,5556
712602	Monter instalacji CO i ciepłej wody	0,8333	0,3333	-0,5	2,5
753402	Tapicer	1,5	0,6667	-0,8333	2,25
216304	Projektant wzornictwa przemysłowego	0,3333	0,1667	-0,1667	2
541307	Pracownik ochrony fizycznej bez licencji	0,3333	0,1667	-0,1667	2
712501	Monter / składacz okien	0,3333	0,1667	-0,1667	2
818206	Palacz kotłów parowych	0,3333	0,1667	-0,1667	2
832203	Kierowca samochodu osobowego	0,3333	0,1667	-0,1667	2
341203	Opiekun w domu pomocy społecznej	0,8333	0,5	-0,3333	1,6667
243106	Specjalista do spraw marketingu i handlu	1,3333	0,8333	-0,5	1,6
741101	Elektromonter instalacji elektrycznych	1,8333	1,3333	-0,5	1,375
222101	Pielęgniarka	1,3333	1	-0,3333	1,3333
723307	Mechanik maszyn i urządzeń przemysłowych	0,8333	0,6667	-0,1667	1,25

Źródło: Monitoring zawodów, <https://mz.praca.gov.pl>

W końcu I półrocza 2013 roku w grupie 36 zawodów deficytowych ze wskaźnikiem intensywności deficytu $\neq$ MAX dominowały zawody z grupy (7) Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy – 13 zawodów.

5.3. Zawody zrównoważone

Oprócz zawodów zaliczanych do deficytowych i nadwyżkowych występują także **zawody zrównoważone** czyli takie, w których liczba rejestrujących się bezrobotnych równoważy się z ilością napływających ofert pracy. W przypadku zawodów zrównoważonych wskaźnik intensywności zawiera się w przedziale od 0,9 do 1,1.

W oparciu o wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów w I połowie 2013 roku wyłoniono **12 zawodów zrównoważonych**, które stanowiły one 2,2% ogólnej liczby zawodów.

Tabela 18. Zawody zrównoważone w powiecie chojnickim w I półroczu 2013 roku

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy zgłoszonych w I-półroczu 2012	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w I-półroczu 2012	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów
1	132404	Kierownik magazynu	0,1667	0,1667	1
2	214102	Inżynier organizacji i planowania produkcji	0,1667	0,1667	1
3	214903	Inżynier automatyki i robotyki	0,1667	0,1667	1
4	321301	Technik farmaceutyczny	0,3333	0,3333	1
5	325401	Technik fizjoterapii	0,3333	0,3333	1
6	334306	Technik administracji	2,8333	3	0,9444
7	431102	Fakturzystka	0,1667	0,1667	1
8	711501	Cieśla	0,1667	0,1667	1
9	712202	Glazurnik	0,1667	0,1667	1
10	712401	Monter izolacji budowlanych	0,1667	0,1667	1
11	721208	Spawacz ręczny łukiem elektrycznym	0,1667	0,1667	1
12	961302	Robotnik placowy	0,5	0,5	1

Źródło: Monitoring zawodów, <https://mz.praca.gov.pl>

5.4. Wskaźnik bezrobocia długotrwałego

Przyjrzyjmy się teraz kolejnemu wskaźnikowi, który pozwoli nam wskazać te zawody, które w największym stopniu generują bezrobocie długotrwałe. Jest to tzw. **wskaźnik bezrobocia długotrwałego**, który określa udział osób bezrobotnych dłużej niż rok, którzy przed rejestracją byli zatrudnieni w danym zawodzie w ogólnej liczbie wszystkich zarejestrowanych osób bezrobotnych, którzy wykonywali ten zawód w ostatnim miejscu pracy.

Przy tworzeniu rankingu zawodów generujących długotrwałe bezrobocie w powiecie chojnickim w postaci poniższej tabeli, na podstawie wielkości wskaźnika długotrwałego bezrobocia, wyodrębniono te grupy zawodów, które w I półroczu 2013 roku osiągnęły najwyższą wartość tego wskaźnika.

Tabela 19. Ranking zawodów generujących długotrwałe bezrobocie w powiecie chojnickim w I półroczu 2013 roku wg średnich grup zawodów.

Kod grupy zawodów	Nazwa grupy zawodów	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia
5132	Barmani	1
4131	Maszynistki i operatorzy edytorów tekstu	1
2352	Nauczyciele szkół specjalnych	1
2320	Nauczyciele kształcenia zawodowego	1
3256	Ratownicy medyczni	1
7121	Dekarze	1
4226	Recepcjoniści (z wyłączeniem hotelowych)	1
1431	Kierownicy do spraw sportu, rekreacji i kultury	1
4412	Listonosze i pokrewni	1
7211	Formierze odlewniczy i pokrewni	1
7127	Monterzy instalacji klimatyzacyjnych i chłodniczych	1
3339	Pośrednicy usług biznesowych gdzie indziej niesklasyfikowani	1
5311	Opiekunowie dziecięcy	1
3211	Operatorzy aparatury medycznej	1
4223	Operatorzy centrali telefonicznych	1
3132	Operatorzy urządzeń do spalania odpadów, uzdatniania wody i pokrewni	1
5152	Pracownicy usług domowych	1
4225	Pracownicy biur informacji	1
3151	Pracownicy służb technicznych żeglugi	1
3433	Pracownicy bibliotek, galerii, muzeów i informacji naukowej	1
5151	Pracownicy obsługi technicznej biur, hoteli i innych obiektów	1
3422	Trenerzy, instruktorzy i działacze sportowi	1
7123	Tynkarze i pokrewni	1
9321	Pakowacze	1
8212	Monterzy sprzętu elektrycznego	1
9412	Pomoce kuchenne	1
9111	Pomoce domowe i sprzątaczk	1
7514	Robotnicy przetwórstwa surowców roślinnych	1
9329	Robotnicy przy pracach prostych w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani	1
8151	Operatorzy maszyn przędzalniczych i pokrewni	1
8141	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów gumowych	1
9510	Pracownicy świadczący usługi na ulicach	1
9629	Pracownicy przy pracach prostych gdzie indziej niesklasyfikowani	1
7523	Ustawiacze i operatorzy maszyn do obróbki i produkcji wyrobów z drewna	1
7535	Wyprawiacze skór, garbarze i pokrewni	1

Źródło: Monitoring zawodów, <https://mz.praca.gov.pl>

Analiza wskaźnika długotrwałego bezrobocia na poziomie grup dużych wykazała, że w I półroczu 2013 r. zawodami w największym stopniu generującymi w powiecie chojnickim długotrwałe bezrobocie były wybrane zawody należące do następujących grup:

- Pozostali pracownicy obsługi biura (wartość wskaźnika: 1,0);
- Sprzedawcy uliczni i pracownicy świadczący usługi na ulicach (1,0);
- Pracownicy pomocniczy przygotowujący posiłki (1,0).

Na podstawie wskaźnika długotrwałego bezrobocia można również oszacować grupy zawodów, które w badanym okresie w najmniejszym stopniu były dotknięte ryzykiem długotrwałego bezrobocia.

Przeprowadzona analiza pozwoliła wyłonić 3 duże grupy zawodów, które osiągnęły najniższą (zerową) wartość wskaźnika długotrwałego bezrobocia, a w ramach tych grup wyspecyfikowano średnie grupy zawodów o wartości wskaźnika równym 0 :

- **Kierownicy do spraw produkcji i usług**
  - Kierownicy do spraw produkcji przemysłowej
  - Kierownicy do spraw logistyki i pokrewni
- **Robotnicy pomocniczy w rolnictwie, leśnictwie i rybołówstwie**
  - Robotnicy pomocniczy przy hodowli zwierząt
  - Robotnicy pomocniczy w ogrodnictwie i sadownictwie
- **Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i dyrektorzy generalni**
  - Przedstawiciele władz publicznych

Należy pamiętać, że w prezentowanych średnich grupach zawodów bardzo często istnieje duże zróżnicowanie na poziomie grup elementarnych. Oznacza to, że w danej grupie mogą znaleźć się zarówno zawody szczególnie zagrożone długotrwałym bezrobociem jak i te, w przypadku których ryzyko to jest znikome.

Nie można także jednoznacznie wskazać grupy wielkiej zawodów w największym stopniu dotkniętych ryzykiem długotrwałego bezrobocia. W tej kategorii bezrobotnych znajdują się przedstawiciele zarówno grup środkowych jak i końcowych klasyfikacji zawodów i specjalności.

5.5. Wskaźnik szansy uzyskania oferty

Przyjrzymy się teraz innemu wskaźnikowi, który pozwoli na dokładniejsze rozpoznanie sytuacji osób bezrobotnych na rynku pracy w powiecie chojnickim. Jest to tzw. **wskaźnik szansy uzyskania oferty**, który określa udział liczby ofert pracy zgłoszonych dla bezrobotnych posiadających kwalifikacje do wykonywania określonego zawodu w liczbie wszystkich ofert zgłoszonych do powiatowego urzędu pracy przez pracodawców.

Analiza wartości wskaźnika szansy uzyskania oferty wykazała, że w I półroczu 2013 r. **największe możliwości otrzymania propozycji zatrudnienia** z Powiatowego Urzędu Pracy w Chojnicach na poziomie grup elementarnych mieli przedstawiciele grup zawodów zaprezentowanych w poniższej tabeli. W przypadku każdej z tych grup, wskaźnik szansy uzyskania oferty osiągnął w analizowanym okresie wartość maksymalną (**MAX**).

Tabela 20. Ranking zawodów o najwyższym wskaźniku szansy uzyskania oferty w powiecie chojnickim w I półroczu 2013 roku wg średnich grup zawodów.

Kod grupy zawodów	Nazwa grupy zawodów	Wskaźnik szansy uzyskania oferty
1211	Kierownicy do spraw finansowych	MAX
1321	Kierownicy do spraw produkcji przemysłowej	MAX
1411	Kierownicy w hotelarstwie	MAX
2163	Projektanci wzornictwa przemysłowego i odzieży	MAX
2166	Projektanci grafiki i multimediiów	MAX
2433	Specjaliści do spraw sprzedaży (z wyłączeniem technologii informacyjno-komunikacyjnych)	MAX
3311	Dealerzy i maklerzy aktywów finansowych	MAX
3356	Funkcjonariusze służby więziennej	MAX
3432	Plastycy, dekoratorzy wnętrz i pokrewni	MAX
3439	Średni personel w zakresie działalności artystycznej i kulturalnej gdzie indziej niesklasyfikowany	MAX
3513	Operatorzy sieci i systemów komputerowych	MAX
3521	Operatorzy urządzeń do rejestracji i transmisji obrazu i dźwięku	MAX
5244	Sprzedawcy (konsultanci) w centrach sprzedaży telefonicznej / internetowej	MAX
5246	Wydawcy posiłków	MAX
5249	Pracownicy sprzedaży i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	MAX
5312	Asystenci nauczycieli	MAX
8152	Operatorzy maszyn tkackich i dziewiarskich	MAX
8171	Operatorzy urządzeń do wyrobu masy papierniczej i produkcji papieru	MAX
9122	Czyściciele pojazdów	MAX
9123	Zmywacze okien	MAX
9212	Robotnicy pomocniczy przy hodowli zwierząt	MAX
9622	Pracownicy wykonujący dorywcze prace proste	MAX

Źródło: Monitoring zawodów, <https://mz.praca.gov.pl>

Również duże szanse na otrzymanie propozycji zatrudnienia w I półroczu 2012 roku miały osoby bezrobotne, reprezentujące zawody z następujących grup:

- Przedstawiciele handlowi (wskaźnik szansy uzyskania oferty: 8,5);
- Pakowacze (4,4);
- Spawacze i pokrewni (2,4);
- Kierowcy operatorzy wózków jezdniowych (2,0);
- Konduktorzy i pokrewni (1,7);
- Drukarze (1,7);
- Kierowcy samochodów ciężarowych (1,5);
- Agenci ubezpieczeniowi (1,5);
- Dekarze (1,3);
- Pracownicy przygotowujący posiłki typu fast food (1,3).

Analiza wskaźnika szansy uzyskania oferty pracy wykazała, że **najmniejsze szanse na otrzymanie propozycji zatrudnienia** w badanym I półroczu 2013 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Chojnicach mieli bezrobotni reprezentujący następujące duże grupy zawodowe:

- Leśnicy i rybacy
- Rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby
- Sprzedawcy uliczni i pracownicy świadczący usługi na ulicach

W przypadku wyżej wymienionych grup, wartość wskaźnika szansy uzyskania oferty była równa zero.

6. Wnioski

W oparciu o sporządzony ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych, analizę napływu bezrobotnych oraz ofert pracy według zawodów można stwierdzić, że rynek pracy powiatu chojnickiego charakteryzuje się głęboką nierównowagą między popytem a podażą w przekroju zawodowym. Od wielu lat w ogólnym zestawieniu zawodów dominują zawody nadwyżkowe, które znacznie przewyższają liczbę zawodów deficytowych charakteryzujących się niedoborem zasobów ludzkich nad podażą pracy.

Dane wynikowe z monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych za I półrocze 2013 roku wskazują, że większość zawodów, w których zgłoszono w badanym okresie oferty pracy i/lub zarejestrowali się bezrobotni (559 zawodów) to zawody nadwyżkowe (65,8% - spadek o 4,6 punktu procentowego w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego), tj. zawody/specjalności, w których występuje przewaga osób poszukujących zatrudnienia nad zgłoszonymi ofertami pracy. Zawody deficytowe, w których występowała przewaga zgłoszonych ofert pracy nad liczbą bezrobotnych zarejestrowanych w tym zawodzie, stanowiły 32,0% (rok wcześniej – 26,1%). Natomiast pozostałe 2,2% (w 2012 roku – 3,5%) zawodów w powiecie chojnickim to zawody zrównoważone czyli takie, które wykazują równowagę na rynku pracy.

Przeprowadzona analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych ujawniła pewnie charakterystyczne fragmenty struktury samych bezrobotnych. Przede wszystkim wyraźnie zaznaczona jest przewaga osób bez zawodu (2.024 osoby), powiększana przez duży napływ do bezrobocia (1.265 osób) (w tym napływ absolwentów – 235 osób). Są to bez wątpienia potencjalni klienci systemu kształcenia ustawicznego, za czym przemawia fakt, że w niewielkim stopniu osób tych dotyczy zjawisko długotrwałego bezrobocia. W chwili obecnej pracodawcy najchętniej zatrudniają osoby z wykształceniem minimum średnim zawodowym lub osoby posiadające doświadczenie zawodowe dlatego też Powiatowy Urząd Pracy w Chojnicach poprzez organizację szkoleń indywidualnych i grupowych pozwala uzyskać osobom bez zawodu nowe kwalifikacje, a dzięki takim formom jak: roboty publiczne, prace interwencyjne, staże, prace społecznie użyteczne czy refundacja doposażenia stanowiska pracy umożliwia zdobycie niezbędnego doświadczenia zawodowego.

Powiatowy Urząd Pracy swoją pomoc kieruje nie tylko do zarejestrowanych bezrobotnych lecz również do swych przyszłych potencjalnych petentów. W ramach autorskiego projektu pn. „Absolwent na rynku pracy – Otwarte Dni Powiatowego Urzędu Pracy w Chojnicach”, absolwentom ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych z terenu powiatu chojnickiego zapewniono udział w zajęciach warsztatowych, przygotowanych i prowadzonych przez specjalistów (pracowników tutejszego urzędu), których głównym celem było kształtowanie wśród młodzieży aktywnych postaw w planowaniu kariery zawodowej. Ponieważ w obecnych czasach przed przyszłymi pracownikami coraz częściej stawiane są wymagania dotyczące elastyczności zawodowej oraz edukacyjnej w celu nabywania nowych kwalifikacji, działania te wydają się tym bardziej zasadne.

Na rynku pracy powiatu chojnickiego istnieje duże zapotrzebowanie pracodawców na pracowników o niskich kwalifikacjach i jednocześnie obserwowany jest duży napływ osób bezrobotnych w tych zawodach. Wydawałoby się zatem, że nie powinno być problemów z realizacją niektórych ofert pracy.

W praktyce okazuje się jednak, że ten rodzaj popytu jest trudny do zaspokojenia ze względu na brak wśród kandydatów do pracy osób posiadających umiejętności odpowiednie dla danego stanowiska pracy. Duża część osób bezrobotnych ma problem ze znalezieniem zatrudnienia z powodu zdewaluowanych przez długotrwałe bezrobocie kwalifikacji. Problem kwalifikacji, doświadczenia, umiejętności i mentalności na rynku pracy staje się bowiem obok posiadanego zawodu głównym generatorem długotrwałego bezrobocia.

Niskie płace dla osób niewykwalifikowanych powodują, że w relacji dochodów otrzymywanych z powodu braku pracy tj. zasiłki pomocy społecznej, dopłaty do czynszu, zakup opału, dożywianie dzieci, stypendiów dla dzieci itp. część osób bezrobotnych wybiera bierność zawodową, gdyż podjęcie zatrudnienia staje się dla nich nieopłacalne.

Analiza sytuacji osób bezrobotnych w powiecie chojnickim wykazała, że populacja zarejestrowanych w I półroczu 2013 r. osób bezrobotnych jest bardzo zróżnicowana. Nie można bowiem, wydzielić jednej konkretnej grupy zawodów, o której można by w jednoznaczny sposób powiedzieć, że generuje na rynku pracy bezrobocie. Wyjątek stanowią jedynie bezrobotni nieposiadający żadnych kwalifikacji zawodowych.

Trudno jest również wskazać w sposób jednoznaczny grupy zawodów, które mają zdecydowanie największe lub najmniejsze szanse na uzyskanie oferty pracy, gdyż najczęściej duże grupy zawodów są zróżnicowane na poziomie grup elementarnych.

Na koniec należy podkreślić, że wyniki przeprowadzonych badań w identyfikowaniu zawodów deficytowych i nadwyżkowych w oparciu o statystykę rynku pracy nie są w stanie określić rzeczywistej skali zjawiska w przedmiotowym zakresie, a z powodu czysto statystycznego charakteru metody prowadzenia MZDiN na powyższe rankingi należy patrzeć ostrożnie. Przypisując ściśle zawód bezrobotnego do oferty pracy monitoring pomija m.in. kwestię wielozawodowości czy podobieństwa kwalifikacyjnego wielu zawodów. Nie bierze również w rachubę ofert pracy nie trafiających do PUP, obecności w rejestrach osób nie zainteresowanych podjęciem pracy i migrantów zarobkowych a także szarej strefy. Wyrazistym przykładem są tu niektóre zawody budowlane, statystycznie nadwyżkowe, a w rzeczywistości prawdopodobnie deficytowe. Ponadto należy brać również pod uwagę fakt, że część populacji bezrobotnych sklasyfikowana jest w zawodzie wyuczonym a część w zawodzie wykonywanym. Duża grupa bezrobotnych może być sklasyfikowana w wielu zawodach, ale w momencie rejestracji umieszczana jest w ewidencji komputerowej pod jednym kodem zawodu. Duże zmiany zachodzące na rynku pracy mogą powodować, że dana osoba posiadająca kilka zawodów może w danym okresie czasu reprezentować zarówno zawód nadwyżkowy jak i deficytowy, z tym że tylko jeden z nich będzie uwzględniony w statystyce rynku pracy.

SPIS WYKRESÓW

Nr wykresu	Opis	strona
Wykres 1	Napływ bezrobotnych oraz wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej w powiecie chojnickim w I półroczu 2013	17
Wykres 2	Napływ wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej w okresie styczeń-czerwiec 2012/2013	20
Wykres 3	Struktura zawodów w powiecie chojnickim w I połowie 2013 oku	21

SPIS TABEL

Nr tabeli	Opis	strona
Tabela 1	Zmiana liczby zarejestrowanych bezrobotnych w powiecie chojnickim w latach 2012-2013 (stan na dzień 30 VI)	5
Tabela 2	Bezrobotni poprzednio pracujący wg rodzajów działalności (sekcje PKD ostatniego miejsca pracy wg stanu na dzień 30.06.2013 r.	5
Tabela 3	Ranking 30 najliczniej reprezentowanych zawodów wśród bezrobotnych powiatu chojnickiego - stan na dzień 30.06.2013 r.	6
Tabela 4	Zmiana liczby rejestrujących się bezrobotnych w I półroczu 2013 r. w stosunku do I półrocza 2012 r.	7
Tabela 5	Zmiana liczby rejestrujących się bezrobotnych poprzednio pracujących według sektorów gospodarki ostatniego miejsca pracy w I półroczu 2013 r. w stosunku do I półrocza 2012 r.	8
Tabela 6	Zmiana liczby rejestrujących się bezrobotnych posiadających zawód i bez zawodu w okresie I-VI w latach 2012/ 2013	9
Tabela 7	Bezrobotni według zawodów – napływ w I półroczu 2012 i 2013 roku	10
Tabela 8	Zmiana liczby rejestrujących się bezrobotnych kobiet posiadających zawód i bez zawodu w okresie I-VI 2012 i 2013 roku	11
Tabela 9	Bezrobotne kobiety wg zawodów – napływ w okresie IV 2013 (ranking 20)	12
Tabela 10	Zmiana liczby rejestrujących się bezrobotnych do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki w I półroczu 2012 i 2013 roku	13
Tabela 11	Napływ bezrobotnych rejestrujących się do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki według wielkich grup zawodów – w I półroczu 2012 i 2013 roku	14
Tabela 12	Napływ ofert pracy w powiecie chojnickim w I półroczu 2012 roku	15
Tabela 13	Zmiana napływu ofert pracy według sektorów gospodarki w I półroczu 2012 i 2013 r.	16
Tabela 14	Oferty pracy według wielkich grup zawodów w powiecie chojnickim w I półroczu 2012 i 2013 r.	18
Tabela 15	Ranking 40 najczęściej zgłaszanych ofert pracy w PUP Chojnice w okresie I-VI 2012/2013 r.	19
Tabela 16	Zawody nadwyżkowe w powiecie chojnickim (ranking według wskaźnika intensywności nadwyżki)	22
Tabela 17	Zawody deficytowe w powiecie chojnickim (wskaźnik intensywności deficytu $\neq$ MAX)	24
Tabela 18	Zawody zrównoważone w powiecie chojnickim w I półroczu 2013 roku	25
Tabela 19	Ranking zawodów generujących długotrwałe bezrobocie w powiecie chojnickim w I półroczu 2013 roku wg średnich grup zawodów	26
Tabela 20	Ranking zawodów o najwyższym wskaźniku szansy uzyskania oferty w powiecie chojnickim w I półroczu 2013 roku wg średnich grup zawodów	28